

[Undervisningsministeren.]

dende ordninger for uddannelsesstøtte, og i overensstemmelse hermed foreslås det i det foreliggende lovforslag at udskyde tidspunktet for ændring af loven om Ungdommens uddannelsesfond m. v. til folketings-samlingen 1967-68.

Jeg har overvejet i forbindelse med nærværende lovforslag at stille forslag om nogle af de ændringer i de gældende regler, som der foreligger behov for, og også om forhøjelse af beløbsrammen for en eller flere af de af loven omfattede grupper af uddannelsessøgende. Jeg har imidlertid fundet det rigtigst, at disse ændringer — herunder ændringer af beløbene — udsættes, til vi her i tinget, når betænkningen foreligger, får langt bedre mulighed, end vi har i dag, for at vurdere disse ændringer og for at finde ud af, hvor der er størst behov for at sætte ind med øgede bevillinger.

Lad mig benytte lejligheden til at nævne nogle tal til belysning af udviklingen inden for uddannelsesfondens område, siden vi i 1964-65 forhøjede fondens beløbsramme. Der stilledes dengang et årligt beløb på i alt 115 mill. kr. til fondens rådighed. Heraf var de 98 mill. kr. til anvendelse for studerende ved universiteter, højere læreanstalter og offentligt anerkendte fagskoler, idet halvdelen af det nævnte beløb skulle ydes som støtte i form af stipendier og den anden halvdel i form af rentefri lån. De øvrige 17 mill. kr. stilledes til rådighed til støtte i form af stipendier til elever i gymnasier og på studenterkursus, endvidere til elever i 8., 9. og 10. klasserne samt i realklasser og på realkursus samt endelig til lærlinge. Samtidig bestemtes det, at de nævnte rådighedsbeløb i de følgende finansår skulle reguleres under hensyn til elevtalsudvikling og pristalsstigning. Som følge af denne bestemmelse udgør rådighedssummen for finansåret 1966-67 i alt godt 152 mill. kr. — altså en stigning på 37 mill. kr. på 2 år — med en fordeling på elevgrupper, som fremgår af det fremsatte lovforslag. I løbet af de 2 år, som er hengået under de hid-

tidige bestemmelser, er antallet af elever ved universiteter, højere læreanstalter og offentligt anerkendte fagskoler steget med 20 pct. og udgør nu næsten 67.000 studerende, hvoraf halvdelen har en studentereksamen som grundlag for den videre uddannelse, medens den anden halvdel er udgået af skolen fra andre afgangsklasser. Endvidere er antallet af gymnasier og studenterkursister forøget med 10 pct. Jeg bemærker, at netop i disse år er de talstærke årgange i gymnasiet blevet efterfulgt af mindre talstærke fødselsårgange, hvilket er grunden til den forholdsvis beskedne stigningsprocent for elevtallet i gymnasierne. Elevtallet i 8., 9. og 10. klasserne og i realklasserne er i de 2 år vokset med 20 pct., mens antallet af lærlinge har været stagnerende.

Bestemmelsen om elevtals- og pristalsregulering af uddannelsesfondens rådighedssum har gjort det muligt for fonden at tilrettelægge sin administration ud fra forudsætningen om en nogenlunde ensartet behovsdækning fra år til år — noget, der jo ikke var muligt under den tidligere lovgivning. Uddannelsesfondens har derfor på forskellig måde udbygget grundlaget for sin administration med henblik på at sikre størst mulig ensartethed i den praksis, der anvendes af de enkelte stipendienævn ved de forskellige uddannelsesinstitutioner landet over. Jeg tillader mig herom — og også i almindelighed — at henvise til Ungdommens uddannelsesfondens beretning for sin virksomhed i årene fra 1962-63 til 1965-66, dateret 26. januar 1967, som er tilstillet medlemmerne af tinget.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 86) findes i tidenden sp. 1809).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1964-65.

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. VI) findes i tidenden sp. 1811).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Poul Dam: Den betænkning, som udvalget har afgivet, og som jo blev omtalt ved denne sags første behandling, har givet anledning til forskellig omtale i pressen, som jeg synes igen må give anledning til visse bemærkninger her.

Typisk for, hvad man siger i pressen, er f. eks., hvad der stod i Sjællands Tidende den 17. februar, hvor man taler om, at en sand frygt for ytringsfriheden og den frie presse har grebet det 17 mands folketingsudvalg, der behandler statsrevisorernes betænkning over statsregnskabet 1964-65. Det siges derefter, at dette udvalg har forlangt fuldstændig mørklægning af hele revisionen i alle faser af revisionsarbejdet. Og i den videre fremstilling hedder det, at der er ikke noget underligt i, at jeg er en fjende af ytringsfrihed og fri presse, men at det er skrækkeligt, at der er andre partier, der vil følge mig.

Det er alt for megen ære at gøre mig at udlægge mig som en særlig bannerfører i denne sag. Jeg har haft lejlighed til at fremhæve, at det efter min mening var rimeligt, at de regler, der fandtes for revisionen, blev overholdt, og at disse regler

bl. a. gik ud på, at fremstillinger af forhold, der gav anledning til kritik, måtte fremkomme på en sådan måde, at de pågældende styrelser også havde lejlighed til at udtale sig.

Den praksis, som har været indledt, hvor man ved en række lejligheder har følt grund til at mene, at der stod for lidt i revisionsberetningerne om, hvad styrelserne havde haft at indvende over for revisionens betragtninger, og hvor der desuden ved flere lejligheder fremkom overordentlig ensidige beretninger i pressen om enkeltheder i det, revisionen havde ment, uden at der var nogen som helst mulighed for, at hverken den pågældende styrelse eller folketinget kunne udtale sig på samme tidspunkt, hele denne praksis forekommer mig at være overordentlig uheldig. Det er væsentligt, at revisionen foregår grundigt og omhyggeligt, der skal ikke smøles med statens penge; men revisionen skal også foregå så loyalt over for de forskellige styrelser, at styrelsernes initiativ, styrelsernes personlige ansvarfølelse, embedsmændenes vilje til og ønske om at handle selvstændigt under ansvar ikke forringes.

Jeg er bange for, at den praksis, man har indledt på revisionsområdet, og som man fra visse sider har støttet gennem den måde, hvorpå man har arbejdet med tingene i pressen, er velegnet til at skabe os mindre effektive styrelser og mindre effektive embedsmænd, og det er en dårlig indsats over for staten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning
vedtoges enstemmigt med 107 stemmer.

Formanden: Der vil nu blivet givet statsministeren meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om nedsættelse af en trafikkommission.

(Lovforslaget (nr. 96) findes i tillæg A. sp. 2085, fremsættelsen i tidenden sp. 1654.)

Lovforslaget sattes til forhandling.